

HALKEVLERİNİN DERGİCİLİK FAALİYETİNE BİR ÖRNEK: KIRKLARELİ HALKEVİ DERGİSİ BATI YOLU (1935-1936)

AN EXAMPLE OF PERIODICAL PUBLISHING ACTIVITIES OF PEOPLE'S HOUSES: PERIODICAL OF KIRKLARELİ PEOPLE'S HOUSE THE BATI YOLU (1935-1936)

Erdem ÇANAK*

Öz

Halkevleri, cumhuriyet dönemine damgasını vurmuş önemli sosyo-kültürel kurumlardan birisidir. Bu müesseseler, cumhuriyet değerleri ile yapılan inkılapları topluma benimsetmek amacıyla açılmıştır. İlk defa 19 Şubat 1932 tarihinde faaliyete geçmişler, zaman içerisinde de sayıları artarak kapatıldıkları 1951 yılında 478'e ulaşmıştır. Farklı konularda faaliyet gösteren dokuz şubeden oluşan halkevleri, faaliyetlerini de bu şubeler aracılığıyla gerçekleştirmişlerdir.

Anadolu'nun dört bir köşesinde açılmış olan bu müesseselerden birisi de Kırklareli Halkevi'dir. 24 Haziran 1932 tarihinde açılmış olan Kırklareli Halkevi, çeşitli faaliyetlerinin yanı sıra 1935-1936 yılları arasında "Batı Yolu" adında bir de süreli yayın çıkarmıştır. Çalışmada, Kırklareli basın tarihi içerisinde müstesna bir yer işgal eden Batı Yolu dergisi çeşitli yönleriyle ele alınarak tanıtılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kırklareli, Halkevleri, Kırklareli Halkevi, Batı Yolu, Halide Nusret Zorlutuna.

Abstract

People's Houses (Halkevleri) were one of the important socio-cultural institutions that marked the republic period. These institutions were opened to adapt the society to the reforms carried out with the values of the republic. They started to operate for the first time on 19 February 1932 and reached a number of 478 in 1951- the year they were abolished. People's Houses, consisting of nine branches operating in different fields, carried out their activities through these branches.

Kırklareli People's House is one of these institutions that were opened all around Anatolia. Kırklareli People's House opened on 24 June 1932 produced a periodical called "Batı Yolu" between 1935 and 1936 in addition to its various activities. In this study, the periodical Batı Yolu is introduced with its variety that occupies an exceptional place within the history of Kırklareli media.

Keywords: Kırklareli, People's Houses, Kırklareli People's House, Batı Yolu, Halide Nusret Zorlutuna.

GİRİŞ

Halkevleri; cumhuriyet değerleri ile yapılan inkılapları halka benimsetmek amacıyla açılmış olup 1932-1951 yılları arasında faaliyet göstermiştir (Karaer, 1992, 37-40; Sarınoy, 1994, 360). 10-18 Mayıs 1931 tarihleri arasında gerçekleştirilen CHP'nin Üçüncü Büyük Kurultayı'nda açılmasına karar verilen bu müesseselere, yapılan inkılapların halka götürülmediğini ortaya koyan Serbest Cumhuriyet Fırkası deneyimi ile Menemen Olayı gibi hadiselerden dolayı ihtiyaç duyulmuştur (Çeçen, 2000, 75, 77, 91, 103; Çanak, 2015a, 280-291; Çanak, 2016a, 128-178). Kurultayda alınan karar doğrultusunda da halkevlerinin hayata geçirilmesi için çalışmalara başlanmıştır. Hazırlıkların tamamlanmasıyla birlikte de 19 Şubat 1932 tarihinde Afyon, Ankara, Aydın, Bolu, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Konya, Malatya ve Samsun'da ilk halkevleri açılmıştır (Olgun, 2008, 17; Akyol, 2008, 11). Zaman içerisinde de sayıları hızla artarak kapatıldıkları 1951 yılında 478'e ulaşmıştır.

Halkevleri, vatandaşların cumhuriyet değerlerini yaşayarak öğrenmesi için yoğun bir şekilde tiyatro, gezi, okuma-yazma kursları, şiir yarışmaları, spor müsabakaları ve içtimai yardım faaliyetleri gibi sosyal ve kültürel aktiviteler gerçekleştirmişlerdir. Bunun yanı sıra şartların elverdiği ölçüde kitap, dergi ve broşür de yayınlamışlardır (Çanak, 2013, 140; Çanak, 2015b, 220; Çanak, 2016b, 55-93). Yerel değerlerin yok olmasının önlenerek milli kültürümüz içinde yer almasının sağlanmaya çalışıldığı bu yayınlarda; edebiyat, dil, güzel sanatlar, resim, heykel, mimarlık, tarih, sosyoloji, felsefe, iktisat, ziraat, yurttaşlık, kadın hakları, fen bilimleri, genel sağlık bilimleri, spor, köycülük, bibliyografya ve halkevleri ile ilgili haber ve yazılar yer almıştır. Bu özellikleri nedeniyle günümüz araştırmacıları için vazgeçilmez birer kaynak niteliğinde olan bu yayınlar, ilerleyen dönemde topluma mâl olan yazar, şair gibi fikir adamlarının duygu ve düşüncelerini dile getirebilmelerine de imkân sağlamıştır (Ülkü, 1933, 90-93).

* Doç. Dr., Çukurova Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, E-Posta: ecanak@cu.edu.tr.

Halkevleri, faaliyetlerini bünyesindeki dokuz şube aracılığıyla gerçekleştirmiştir. 1935 tarihli Cumhuriyet Halk Partisi Halkevleri Öğreneği'ne göre bu şubeler şunlardır (CHP Halkevleri Öğreneği, Ankara 1935):¹

- * Dil, Tarih, Edebiyat Şubesi
- * Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi
- * Kitapsaray ve Yayın Şubesi
- * Ar Şubesi
- * Gösterit Şubesi
- * Spor Şubesi
- * Sosyal Yardım Şubesi
- * Köycülük Şubesi
- * Müze ve Sergi Şubesi

Faaliyetlerini uzun bir süre sorunsuzca devam ettiren halkevleri, İkinci Dünya Savaşı'nın neden olduğu imkânsızlıkların yanı sıra savaş yıllarını müteakiben ortaya çıkan siyasi gelişmelerle birlikte etkilerini kaybetmeye başlamışlardır. Bunda, CHP saflarında ve halkevlerinde çalışan birçok bilim ve siyaset insanının 1946 yılı başında kurulan Demokrat Parti'ye (DP) geçmesi, 1949 Mayıs'ında tekrar faaliyete geçen Türk Ocakları'nın daha önce kendisine ait olan ve halkevlerine verilmiş olan taşınmazlarını geri istemesi ile belediye ve Özel İdare tarafından karşılanan halkevlerinin bütçelerinin DP'nin kurulmasından sonra tartışmaya açılması etkili olmuştur. Bu tartışmalar, DP'nin 14 Mayıs 1950 tarihinde iktidara gelmesiyle birlikte yeni bir safhaya girmiş ve 8 Ağustos 1951 tarihinde kabul edilip 11 Ağustos 1951 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5830 sayılı kanun uyarınca bütün halkevleri kapatılarak malları hazineye devredilmiştir.²

1932-1951 yılları arasında faaliyet göstermiş olan halkevlerinden birisi de 24 Haziran 1932 tarihinde açılmış olan Kırklareli Halkevi'dir. Kırklareli Halkevi de diğer halkevleri gibi kültürel faaliyetlere büyük önem vermiş ve bu doğrultuda çeşitli kitaplar ile bir de süreli yayın neşretmiştir. Kitaplara örnek olarak şunlar verilebilir:

- * Şeref Sağlar, *Uyuz Hastalığı ve Mücadelesi*, Kırklareli 1940.
- * Eşref Dağlar, *Soğukla İlgili Deri Hastalıkları ve Korunma Çareleri*, Kırklareli 1941.

Kırklareli Halkevi'nin süreli yayını ise 1935 Nisanı ile 1936 Martı arasında 8 sayı yayınlanmış olan "Batı Yolu" adlı dergidir.

1. Batı Yolu

Kırklareli Halkevi, diğer halkevleri gibi yerel kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılması ve faaliyetlerinden vatandaşların haberdar olması için bir süreli yayın çıkarmak istemiştir. Halkevinin bu yöndeki faaliyetine dair ilk bilgiler ise 1935 yılı başından itibaren dönemin Kırklareli basınında haber olarak yer almaya başlamıştır. Bu haberlerde, aylık olarak neşredilmesi planlanan derginin "Batı Yolu" adı ile "23 Nisan Millî Hâkimiyet ve Çocuk Bayramı" günü neşredilmeye başlanacağı dile getirilmiştir (Trakya'da Yeşilyurt, 18 Mart 1935; 15 Nisan 1935). Yoğun çalışmalar neticesinde de derginin ilk sayısı nisan ayında yayınlanmıştır. İlk sayının yayınlanması üzerine Trakya'da Yeşilyurt Gazetesi'nde yer alan bir haberde, derginin 23 Nisana yetiştirilmek istenmesinden kaynaklanan zaman darlığına bağlı olarak bazı hatalarla birlikte bazı tertip yanlışlıklarının olduğu belirtilmiştir. Hatta üç yazıda aynı kişinin imzasının bulunmasının da bu yanlışlıklardan birisi olduğu, buna karşın derginin zengin ve dolgun içeriği ile göz doldurduğu ve gelecek vaat ettiği ifade edilmiştir (Trakya'da Yeşilyurt, 9 Mayıs 1935).³ Gazetenin 13 Mayıs 1935 tarihli nüshasında ise derginin ilk sayısı ile alakalı şöyle bir değerlendirme yazısı yer almıştır (Trakya'da Yeşilyurt, 13 Mayıs 1935):

"...Batı Yolu'nu elime aldığı vakit kalbim heyecanla çarptı. Meraktan gözlerim dört açıldı. Sahifelerini çabuk çabuk çevirmeğe başladım. Ve bütün yazılarını okudum. Dergi işe büyük bir tevazu ile başlıyor. Feragat telkin eden bir cehresi vardır. Taşkın değildir. Şuurludur. Yeni bir iddiası yoktur. Kemalist'tir.

¹ Şubelerin isimleri zaman zaman değişmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. (Olgun, 2008, 56).

² Kanununun tam adı, "Resmî Daire ve Müesseselerin Siyasi Partilere Bedelsiz Mal Devredemeyeceklerine ve Bu Daire ve Müesseselerle Münfesih Derneklere Ait Olup Siyasi Partilere Terk Edilmiş Olan Gayrimenkul Mallarla Bu Partiler Tarafından Genel Menfaatler İçin Yapılmış Olan Binaların Sahiplerine ve Hazineye İadesine Dair Kanun"dur (Resmî Gazete, 11 Ağustos 1951, 1781).

³ Özdilek Gazetesi'nin 18 Mart 1940 tarihli sayısında, "Vilayetimiz Halkevinin çok yakında (Batı Yolu) adlı bir dergi çıkaracağı haber alınmıştır" ifadesine yer verilmiştir (Özdilek, 18 Mart 1940).

Batı Yolu, Perşembe ile Yedi Gün ve Hafta gibi amaçları belli olmayan dergilerden değildir. Onun amacı altı okun amacıdır.

Batı Yolu, inkılabı gönüllerinden ziyade kafalarında eritenlerin organıdır.

“Bizim vazifemiz inkılap ve kurtuluş yolunda canlarını verenlerin emanetlerini büyük bir kıskançlıkla saklamak, yarınki nesle mamur bir yurt, değerli bir kültür varlığı bırakmaktır” diyen K. Kanural, önderlik vazifesi ile mükellef olanların gidecekleri yolu bütün açıklığıyla göstermiştir.

“Batı Yolu” başlığını taşıyan şiir hakiki şiire yaklaşıp kadar güzeldir. Emperyalist bir fikir taşımasaydı bu şiiri daha fazla sevecektim. Şair mısralarını dizerken belki böyle bir şey düşünmemiştir. Olabilir. Lakin şiir bize o hissi veriyor. Bununla beraber orijinal bir şair olan İsmet Zorluhan’ın kızı, Batı Yolu’nun amacını bir sanatkâr fırçasıyla çizebilmiştir.

...Son zamanlarda ulusal musiki hakkında yazılan yazılara yumruk sallayan makaleyi beğenmedim. Makalede saldırılar var. Ama kimlere? Yazar bunu belli etmek istememiş. Niçin? Bence tenkit yapılacak demektir. Bundan ötürü her şeyin açık söylenmesi gerektir. Sinsi yazılar ne kadar içli ve samimi olursa olsunlar okuyucu üzerinde iyi tesir bırakamazlar. Dergide beğendiğim yazılar ise bilhassa Halide Nusret Zorlutuna’nın içtimai ve terbiyevi hikâyesi ile Hayri imzasını taşıyan yazılardır.

Batı Yolu, genç kalemlere de yer vermiştir. Bu çok yerinde bir harekettir. Yalnız gençlerden alınacak yazılar daha ziyade tetkiki yazılar olmalıdır. Mesela bir genç pekâlâ Kırklareli’ndeki halk türküsü ve manilerini toplayabilir. Ve pekâlâ Atila, Kürşad gibi Türk ulularını tetkik ederek onlar hakkında yazılar yazabilir.

Batı Yolu’nda sezdiğim diğer bazı noksanlıkları iki noktada topladım.

1. Yazılar umumiyetle hissidir. Ulusal kültürü mevzu almış yazılar yoktur.

2. İlmi yazılar göremiyoruz. Mahalli tetkiklere ve köylüyü faydalandırarak yazılara yer verilmemiştir.

Batı Yolu bu eksiklikleri elbette tamamlayacaktır. Biricik dileğimiz Batı Yolu’nu tam manasıyla bir kültür demeti halinde görmektir.”

Batı Yolu’nun uzun süreli olmayan yayın hayatı, 1936 Martında yayınlanan 8. sayıyla birlikte sona ermiştir. Bununla birlikte dergiyi yeniden çıkarma düşüncesi zaman zaman gündeme gelmiştir. 1939 Haziranda gerçekleştirilen Kırklareli Halkevi İdare Heyeti toplantısı da bu düşüncenin dile getirildiği yerlerden birisidir. Hatta toplantıda, derginin yeniden yayınlanması doğrultusunda karar da alınmıştır (Trakya’da Yeşilyurt, 29 Haziran 1939). Ancak İkinci Dünya Savaşı’nın ilk günlerinde alınmış olan bu karar, dönemin olağanüstü şartlarından dolayı savaşın sonuna kadar hayata geçirilememiştir. Nitekim bu dönem yayınlanmaya devam eden halkevi dergileri incelendiğinde de önemli bir kısmının savaşın neden olduğu imkânsızlıklardan dolayı aylarca yayınlanmadığı veya sayıları birleştirilerek yayınlandığı görülmektedir. Trakya’da Yeşilyurt Gazetesi’nin savaş sonrası döneme tesadüf eden 10 Mayıs 1946 tarihli nüshasında yer alan “Trakya’da Bir Halkevi Dergisi Çıkarılmasını İstiyoruz” başlıklı yazıda, dergi çıkarmanın zorluğundan ve öneminden bahsedilerek derginin yeniden yayınlanabilmesine yönelik farklı bir öneri dile getirilmiştir (Kökner, Trakya’da Yeşilyurt, 10 Mayıs 1946):

“Geçenlerde Edirne Halkevi Temsil ve Ar kolları ile beraber Kırklareli’ye yaptığımız gezi münasebetiyle oradaki değerli gençlerle tanışmak fırsatını bulmakla duyduğum haz hala devam ediyor. Trakya’da Yeşilyurt ve Özdilek sütunlarında yazılarını, şiirlerini zevkle okuduğumuz fakat kendileriyle tanışamadığımız arkadaşlarla halkevi salonunda samimi ve manalı hasbihallerde bulunduk. Ben bu konuşmalarımız arasında ortaya şöyle bir konu attım. Dedim ki: Arkadaşlar, Trakya’mız illerinde ve bilhassa batı sınırımızın kahraman iki bekçisi olan Edirne ve Kırklareli’de aynı ülkü uğruna gönül verip kafa yoran biz cumhuriyet çocukları maalesef kendi kabuğumuza çekilmiş yaşıyoruz. Herkesten habersiz, mütevazı bir şekilde çalışıyoruz. Hâlbuki Trakya şehirlerimizde kendilerinden şimdi olduklarından daha fazla istifade edilecek ne cevherli arkadaşlar var. Bunlar kendilerini gösterecek saha arıyorlar. Bunun için topluluktan fayda ve kuvvet doğar düsturuna inanarak bizleri bir araya getirecek daha fazla verimli ve faydalı olmamızı sağlayacak tedbirleri almak lazım. Bu iş nasıl olur?

Biliyoruz ki illerimizin hemen çoğunun bir dergisi yok ve bir dergi sahibi olamamalarının tek sebebi, halkevlerimizin bugünkü ekonomik şartların zorluğunu yenecek maddi kudrete sahip olmamalarıdır. Trakya’mızda da, dört ilimiz halkevinin ayrı ayrı birer dergi çıkarması hem pahalıya mal olacak hem de bir ve beraber çalışma yönünden pek faydası olmayacaktır. Hâlbuki dört ilimiz el ele vererek bir anlaşma yapsa, dörtte bir masrafla müştereken TRAKYA yahut TRAKYA’NIN SESİ başlığı altında bütün kıymetleriyle toplu olarak bir dergi çıkarsa maksat kendiliğinden hâsıl olacaktır. Bu teklifimi arkadaşlar sevinçle, arzu ile karşıladılar. Ben de bu sütunlarda bu fikri Trakya gençliğine mal ederek ortaya atıyor ve bu ihtiyacımızı sağlamak için halkevlerimiz arasında gereken temasın yapılmasına aracılıklarını Sayın CHP Bölge Müfettişi Kazım Okay’dan saygı ile rica ediyorum”.

Gazetenin, 14 Mayıs 1946 tarihli nüshasında yer alan “Bana Kalırsa” başlıklı yazıda da benzer talep şu sözlerle ifade edilmiştir (Yanardağoğlu, Trakya’da Yeşilyurt, 14 Mayıs 1946):

“Edirne Halkevi gençlerinin Kırklareli’yi ziyaretleri çevremizde bir olayı tekrar ortaya çıkarmış bulunuyor.

* Evvela Trakya gençliğinin toplanması

* Toplanacak bu gençliğin bir sese de sahip olması

...Evet, bu birliğe, bu sese, bu harekete Trakya’nın şiddetle ihtiyacı vardır. Yalnız bende şöyle bir kanaat var: Halkevleri dergilerinin yayın alanı sınırlıdır. Belli konuların dışına çıkamaz. Trakya gençliğinin çeşitli ihtiyaçlarını bu dergiler karşılayamaz zannediyorum. Hâlbuki partimiz, Sivas’taki (Ülke) ayarında bir gazete de Trakya’da çıkarsa ihtiyaç karşılanır gibi geliyor. Sonra “Damla’nın geliştirilmesi bizi tatmin etmez mi?... Damla’nın şimdiki çapı yeter görülüyorsa onu genişletelim; gerekli maddi yardımın Damla’ya yapılmasını sağlayalım. Damla aylık bir Trakya dergisidir, fakat maddi imkânsızlıklar onun her ay aksamadan çıkmasına engel oluyor. Aylık Damla bizi kandırıyorsa 15 günlük çıkaralım, o da yetmiyorsa haftalık çıkaralım, yeter ki işi aksatan zor yenilsin.

Evet, müşterek bir halkevleri dergisi çıkarılsın fakat yukarıdaki mahzur bizi sonradan kırmayın... Onun için bu fikrin il gazetelerinde konuşma konusu olmasını istiyorum...”

İkinci Dünya Savaşı sonrasına tesadüf eden 1946 yılında kaleme alınmış olan bu yazılarda, Kırklareli’nde bir halkevi dergisine ihtiyaç duyulmakla birlikte maddi zorluklardan dolayı bunu çıkarmanın pek mümkün olmadığı, buna karşın Trakya bölgesindeki bütün halkevlerinin işbirliği yapmak suretiyle çıkaracağı bir derginin daha az maliyetli ve daha uzun soluklu olacağı dile getirilmiştir. Ancak Türkiye’deki siyasi iktidarın değişmesiyle birlikte başlayan halkevlerinin geleceğine yönelik tartışmalar, bu düşüncenin fiiliyata dökülmesine engel teşkil etmiştir.

1.a. Derginin Adı

Halkevi dergilerinin adlarına bakıldığında, genellikle yayınlandığı şehirlerle özdeşleşmiş bir coğrafi unsurun adının verildiği ve ilk sayıda da bu hususa dair bir açıklamanın yer aldığı görülmektedir.⁴ Batı Yolu’nda böyle bir açıklama yer almamakla birlikte dergiye isim verilirken şehrin coğrafi konumuna vurgu yapmak amacıyla böyle bir ismin tercih edildiği anlaşılmaktadır.

1.b. Yayın Bilgileri

Batı Yolu, 1935 Nisanı ile 1936 Martı arasında aylık periyotlar halinde olmak üzere 8 sayı yayınlanmıştır. Derginin aylık olarak yayınlanmasında, Halkevleri Çalışma Talimatnamesinin halkevi dergilerinin tercihen aylık olarak yayınlanması yönündeki üçüncü maddesinin etkili olduğu anlaşılmaktadır (Halkevleri Çalışma Talimatnamesi, 1940: 8). Buna rağmen aylık periyoda pek uyulmamıştır. Örnek olarak birinci sayı nisanda, ikinci sayı mayısta, üçüncü sayı ise ekim ayında yayınlanmıştır. Fakat dergi, ekimde yayınlanan üçüncü sayıdan itibaren aylık periyoda uygun olarak düzenli bir şekilde çıkmıştır.

Derginin en çok değişen özelliği sayfa sayısı olmuştur. Bu bağlamda 1 sayı 14, 2 sayı 12 ve 5 sayı da 16 sayfa olarak neşredilmiştir. Buna göre derginin sayfa sayısı 12-16 arasında değişmiştir.

Derginin Kırklareli Halkevi tarafından yayınlandığına dair ilk bilgi, birinci sayfanın üst kısmında “Kırklareli Halkevi Mecmuası” şeklinde yer almıştır. Bu ifade, üçüncü sayıdan itibaren “Kırklareli Halkevi tarafından ayda bir çıkarılan kültür dergisidir” şeklinde değişmiş ve son sayıya kadar da değişmeden kalmıştır.

Derginin ön kapak formatı da zaman zaman değişmiştir. Buna göre birinci ile ikinci sayının kapağı aynı iken üçüncü sayıdan itibaren değişmiş ve son sayıya kadar da bu formatta yayınlanmıştır. Birinci sayının dış kapağının en üstünde doğan bir güneş resmi ile bu güneşe doğru giden bir yol, derginin sol üst köşesinden güneşi işaret eden CHP’nin altı oku ile bu görselin önünde “Batı Yolu”, bunların altında “İçerisindeki Yazılar” ile “Yazarlar” kısmı, en altta ise “Sayı” ve “Kırklareli-Nisan 1935” ifadesi bulunmaktadır. Üçüncü sayıda ise birinci sayıdaki görselin en üstünde derginin yılı, ilk sayının çıkış tarihi ve mevcut sayı, görselin altında solda genel neşriyat direktörü, sağda yazı işleri direktörü, bunların ortasında derginin Kırklareli Halkevi tarafından ayda bir yayınlanan kültür dergisi olduğu bilgisi, bunların altında da yayın tarihi, yayın tarihinin altında ise içindekiler kısmı ile en altta sağda o sayının basıldığı matbaanın adı yer almıştır.

İç kapakta ise sayfanın en üst orta kısmında “Batı Yolu” ve yayın tarihi, bunların altında ise soldan sağa doğru “Sayı”, “Kırklareli Halkevi Mecmuası” ile “Yıl” ifadesinin yer aldığı görülmektedir. Bu format ikinci sayıda değişikliğe uğramış ve ilk sayıdaki görselin altında “Kırklareli Halkevi Mecmuası”, bunun solunda “Genel Yayın Direktörü”, sağında “Yazı İşleri Müdürü”, bunların altında da “İçindekiler” ile derginin basıldığı matbaanın adı ve yayın tarihi bulunmaktadır.

Derginin sahibi, umumi neşriyat müdürü ve yazı işlerine dair bilgiler genellikle ilk sayfada, fiyatına dair bilgiler ise arka kapağın dış kısmındadır. Ancak üçüncü sayıdan itibaren umum neşriyat müdürü

⁴ Burdur, Edirne, Erzurum, Hatay, İstanbul, Konya, Muğla ve Ordu Halkevleri örneğinde olduğu gibi bazı dergilere yayınlandığı şehrin adı verilmiştir.

ifadesi genel neşriyat direktörü, yazı işleri müdürü ifadesi de yazı işleri direktörü olarak değişmiştir. Derginin Umum Neşriyat Müdürü Dr. Hamit Kaşif⁵, Yazı İşleri Müdürü ise Halide Nusret Zorlutuna (H. N. Zorlutuna)'dır. Derginin sahibine dair tek bilgi ise ilk sayıda "Kırklareli Halkevi" şeklinde yer almış, sonraki sayılarda ise herhangi bir bilgi yer almamıştır.

Derginin ilk iki sayısı Lüleburgaz'daki Gültekin Arda Matbaası'nda, diğer sayıları ise Kırklareli'deki Bozkurt Matbaası'nda basılmıştır. Fiyatına bakıldığında ise ilk iki sayıda nüsha fiyatı 10 kuruş, yıllık abonelik ücreti 100 kuruş iken sonraki sayılarda fiyata dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

1.c. Yazar Kadrosu

Dergide, yazar kadrosuna dair herhangi bir bilgi yer almamaktadır. Bu nedenle derginin sabit bir yazar kadrosu olmadığı söylenebilir. Yayınlanmış olan yazı ve şiirlere bakıldığında ise K. Konuralp (K. Kanuralp), İsmet Zorluhanlı (İ. Zorluhanlı), Dr. Hamid Şakir (Dr. Hamit Şakar), Hüseyin Baykoca (H. Baykoca), M. Uluğ Turanlıoğlu, Halide Nusret Zorlutuna, A. R. Dursunkaya, Vahid Lütfi Salcı, Şerif Baykurt, Oğuz Kazım Altıok, H. Yücel, S. Yücesoy, A. Coşkunyanardağ ve Vefik Sözen gibi isimlerin öne çıktığı görülmektedir.

1.d. Amacı

"Halkevleri 1932-1935: 103 Halkevi Geçen Yıllarda Nasıl Çalıştı" isimli eserde halkevi dergilerinin genel amaçları; inkılap heyecanını yaymak, parti prensiplerini telkin etmek, yaşadıkları muhitin kültür seviyesini yükseltmek, halkevlerinin faaliyetlerinden halkı haberdar etmek, mahalli tetkiklerde bulunmak ve genç istidatları yetiştirmek olarak zikredilmiştir (103 Halkevi Geçen Yıllarda Nasıl Çalıştı, 1936: 25). Batı Yolu'nun ilk sayısının çıktığı tarih ile neden yayınlandığına dair bilgi ise birinci sayıda yer alan "Bir Yoldan Altıoka" başlıklı yazıda şu şekilde dile getirilmiştir:

"...Derginin çıkarılması gönençli bir rastlayışla 23 Nisan'a geliyor. O 23 Nisan ki dileksiz ve ülküsüz bir topluluğun kara ve aydınlık günlerini aydınlatan güçlü ve inançlı bir devrimin başlangıcıdır. 23 Nisan pıhtılaşmış ve kokmuş bir saltanat idaresinin yüzüstü bıraktığı yanık ve yıkık bir yurttan; başsız ve ümitsiz bir topluluğun kara günlerini aydınlatan bir fecrin başlangıcıdır.

23 Nisan, nice yüzyıllardan beri kendi başına buyruk yaşamış büyük ulusumuzun ikinci bir Ergenekon'udur. Birincisine efsane denilse de ikincisi hakikattir. O günleri yaşayanlar bugünün değerini kuşkusuz daha iyi duyarlar. Fakat Türk'ün güçlü ve güvenli günlerinde yetişen çocuklarımız bu kurtuluş ve devrim savaşını ulusal tarihimizin ünlü sahifelerinde daha büyük ve yüksek bir heyecanla okuyacaklar. Yapılan işlerin büyüklüğünü daha içten gelen deyişle anlatacaklar, duyacaklardır. Bizim yumuşumuz yarının gençlerine bu inamı ve güveni beklenen ve dilenen bir özenle anlatmaktadır.

İşte (Batı Yolu) bu dileğin gür sesini batı sınırlarında da duyurmak ve yaymak özenle çıkıyor..."

1.e. Muhtevası

Halkevi dergileri, gerek şekil gerekse de içerik ve nitelik açısından Ankara Halkevi tarafından yayınlanan Ülkü'yü örnek almışlardır. Bu nedenle halkevleri tarafından yayınlanan dergilerin hangi konularda ve ne şekilde yayın yapacakları Ülkü'de belirtilmiştir. Ülkü'nün birinci sayısında yer alan "Ülkü'nün Yazı Bölümleri" başlıklı yazıda halkevi dergilerinin, edebiyat ve dil, güzel sanatlar (resim, heykel, mimarlık), tarih, sosyoloji, felsefe, iktisat, ziraat, yurttaşlık, kadın hakları, fen bilimleri, genel sağlık bilimleri, spor, köycülük, bibliyografya ve halkevi haberleri odaklı bir yayın politikası takip edecekleri ifade edilmiştir. Bu nitelikte kaleme alınacak yazıların ise sade, kısa ve net cümlelerden oluşması, devrim heyecanı yaşatması, topluma neşe ve ümit verecek tarzda olması istenmiştir (Ülkü, 1933, 90-93). Bütün halkevleri için geçerli olan bu hususlar, halkevi dergisi olmasından dolayı Batı Yolu için de söz konusudur. Ancak Batı Yolu'nun içeriğine bakıldığında edebi türdeki yazılara ağırlık verilmesine karşın Kırklareli tarihi ile halkevine dair yazıların son derece az olduğu görülmektedir.

2. Batı Yolu'nda Muhtelif Konularla İlgili Yer Alan Yazılar

2.a. Halkevleri

Batı Yolu'nda, halkevlerinin misyonuna vurgu yapan yazılar da yer almıştır. Bu nitelikteki ilk yazı, "Yolumuz" başlığıyla yayınlanmış ve halkın eğitilmesi hususunda halkevlerinin üstleneceği rolü dile getirmiştir (F.Ü., 1935, 1-2):

"...Biz tarihimizden en kötü miras olarak bilgisizliği aldık. Dünyada her uyanışın, her marifetin, her ilerlemenin temeli ise bilgidir. Şu halde halkımızı, büyük küçük hep birden ve hiç geciktirmeden okutmak, öğretmek en büyük davamızdır. Bu büyük savaşın yalnız bir hükümet işi olmadığı meydandadır. Yeni neslimizi yetiştirmek için

⁵ Derginin ilk sayısında Umum Neşriyat Müdürü olarak Dr. Hamit Kaşif'in, ikinci sayıda Dr. Hamit Şakir'in, üçüncü ve sonraki sayılarda ise Dr. H. Şakar'ın adı yer almaktadır.

hükümetçe gösterilen gayret, sarf edilen emek de gözlerimizin önündedir. Bundan ötürüdür ki Atatürk'ün büyük partisi halkevlerini yaratmış ve kültür davasını bunların omuzlarına yüklemiştir.

Kırklareli Halkevi, ilk hamlede okuma odasını ve ardından Batı Yolu'nu yaratmakla bu nurlu yolculuğun ilk şuurlu öncüleri arasında yer almış oldu. Halkevinin bu ön ayaklığı, erginlik harbi için açılan bir bayrak gibi bizi yeni bir hız ve heyecan içinde kanadının altında bulmalıdır."

Halkevlerinin önemine ve misyonuna değinen bir diğer yazı da "İdemenlerimizin Ödevi" başlığıyla yayınlanmıştır (Batı Yolu, 1936: 2-3):

"Ulusal devrimimizle hatırlanmaya başlayan ve bütün devrimlerin temeli olan bir anlam var. Halk.

Yurdumuzu şenlendiren, onun yıkık bağrından yirminci yüzyıla bayındır, güçlü bir izer yaratmak isteyen halk. O halk ki yüzyılların ihmal ettiği geri ve karanlıkta bıraktığı büyük ve cefakâr bir kütledir. Dileğimiz bu büyük kütleyi harekete geçirmek, yetiştirmek, bilgi ve genlik çağına ulaştırmaktır. Bu işi başarabilmek için yürüyeceğimiz ana yollardan biri ve önemlisi de CHP'nin bağrından çıkan ve onun kültür kolu olan Halkevinden geçer.

Erkinlik savaşı ile başlayan ulusal kaynaşma ve devrimler gençliği her gün yeni bir ödevle karşılaştırmaktadır. Bunu göz önünde bulunduran CHP, yurdun ulusal ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçlar karşısında alınması gereken tedbirleri düşünmüş ulusal işlerde başarının biricik aracı olan güçlerin örgütlenmesi sistemini ele alarak Halkevlerini kurmuştur...

...Halkevleri adı üstünde halkın evidir. Orada elbirliği ile yapılacak işlerde halkın idemen tabakasının değerli ilgi ve yardımı şarttır. Yoksa erişilmesi istenilen kutsal amaçlara varmakta çekeceğimiz zorluk iki katı olur. İşte bunun içindir ki Halkevleri idemen gençliği biran evvel kendi çatısı altında görmek istiyor."

Batı Yolu'nun, ilk halkevlerinin açılışının yıldönümüne tesadüf eden 1936 Şubatındaki sayısında yer alan "19 Şubat" başlıklı yazıda ise halkevlerinin Türk inkılabı içerisindeki önemine vurgu yapılmıştır (Batı Yolu, Şubat 1936: 3-4):

"19 Şubat, Türk'ün büyük devrimini yayıcı, ilerletici, tamamlayıcı kutsal bir kurumun düşünceden iş alanına atıldığı günün yıldönümüdür..."

...Eski ve zararlı örgütleri, kurumları yıkan büyük devrimimiz, varlığımızı, benliğimizi yeni ve aydınlık bir hayata götürüyordu. Siyasal, sosyal ve ekonomik alanlardaki bu değişikliği, bu yeni görüşü halka duyurmak, anlatmak ve bugüne kadar ihmal edilen Türk varlığını zamanın anlayışına uygun bir hale getirmek gerekti. Bu zamana kadar örgütsüz, cemiyetsiz fertler halinde yaşamış ulusu bu durumdan kurtararak onu duyuştta, görüşte, anlayışta, yapıda bir birlik haline getirmek ve onun değerli gelişimini, benliğinde kaynayan misilsiz gücünü meydana çıkarmak en kutsal bir ödev idi. O zamana kadar tarih karşısında değerli bir ödev taşıyan Türk Ocakları, Türk'e gereken benliğini duyurmağa çalışmıştı. Fakat şimdi daha ilerisi, Türk'ün büyük devrimine uyan büyük bir örgüt işine ihtiyaç vardı. Bu ihtiyacı zamanında sezen CHP, önemli incelemeler ve uzun hazırlıklardan sonra 14 vilayet merkezinde halkevini açtı. Partinin değerli görüşüne göre ulusumuzun karakterine uyacak yollardan yürüyecek cemiyet ve kültür hayatının yeni görüş ve anlayışları ile ve Türk cemiyetinin kendi elemanlarından kurulan ulusal bir kurumun çalışmasıyla bu ihtiyaç karşılanmış oldu...

...Halkevleri, Kemalizm'in her yönden ilerlemesine, yayılmasına çalışan kültür kaynağı olabilmek için bilhassa idemenlerin özel ilgi ve çalışmaları en başta gelir..."

Halkevi dergilerinin yayınlanma gerekçelerinden birisi de halkevlerinin faaliyetlerinin halka duyurulmasını sağlamaktır. Bundan dolayı Batı Yolu'nda, Kırklareli Halkevi'nin faaliyetleri ile ilgili haberler de yer almıştır. Bu içerikteki ilk haber ise, Mimar Sinan'ın 346. ölüm yıldönümü münasebetiyle 9 Nisan günü gerçekleştirilen anma törenine aittir. İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başlayan tören, Sinan'ın hayatı ve eserleri hakkında Mustafa Burtaçene'nin verdiği konferans ve Halide Nusret Zorlutuna'nın Mimar Sinan için yazmış olduğu şiiri okumasıyla devam etmiştir. Bu sayıda yer alan halkevine dair bir diğer haberde ise, şehri ziyaret eden Korgeneral Salih Omurtak şerefine sinema salonunda bir balo tertiplendiği belirtilmiştir (Batı Yolu, Nisan 1935, 11). Batı Yolu'nun mayıs sayısında yer alan İçtimai Yardım Koluna dair bir haberde ise, mayıs ayının ilk haftasında Ortamektep salonunda İsmet Zorluhan'ın çocuk terbiyesi hakkında bir konferans verdiği, akabinde de Halide Nusret Zorlutuna'nın son yazdığı "Hatırsaymaz Kaymakam" piyesinin sahnelendiği bilgisi yer almıştır (Batı Yolu, Mayıs 1935, 16).

Genel olarak bakıldığında ise Batı Yolu'nda, Kırklareli Halkevinin faaliyetleri ile ilgili haberlerin azlığı dikkat çekmektedir. Bu durum, derginin yayınlandığı esnada Kırklareli Halkevi'nin tam manasıyla kurumsallaşmamasının yanı sıra derginin ilk sayılarının yayınlandığı ilkbahar aylarından sonra yaz aylarına girilmesinden kaynaklanmıştır. Zira halkevlerinin faaliyetleri, yaz aylarının tatil ayları olmasından dolayı genel olarak ciddi bir azalma göstermiştir.

2.b. Atatürk

Batı Yolu'nda, Atatürk başlığıyla yayınlanmış özel herhangi bir yazı yer almamakla birlikte Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, inkılapların fikir babası ve uygulayıcısı olmasından dolayı Ulu Önder'den bahseden birçok yazının yer aldığı görülmektedir. Bu yazılarda da daha ziyade Atatürk ile ilgili duygu ve düşünceler dile getirilmiştir. Batı Yolu'nun ilk sayısında yer alan bu nitelikteki "Bir Yoldan Altıoka" başlıklı yazıda, Türk gençliğinin güven ve inanç kaynağının Atatürk olduğu, ümidin yok olduğu, ulusun yolunu şaşırdığı günlerde bir Çobanyıldızı gibi Türk acununun göklerinde parladığı ve dehası ile Türk halkına kurtuluş ve yaşayış yollarını gösterdiği belirtilmiştir (Batı Yolu, 23 Nisan 1935, 1-2). Bir başka yazıda ise Türk yurdunu ve halkını yeniden cana getirerek şenlendiren ve yüzünü güldürüp, gücünü dünyaya tanıtanın Atatürk olduğu belirtilerek bu yaptıklarına karşılık olarak da Türk halkının kendisine minnet ve bağlılığını göstermek amacıyla "Atatürk" adını verdiği zikredilmiştir (Batı Yolu, 3 Nisan 1935, 12-13).

Ülkenin yeniden inşası sürecinde Atatürk'ün liderliği ve idaresinde geçen günler ise şöyle anlatılmıştır: Tükenmeyen bir irade, yılmayan bir azimle ulusal devrimleri yapan Ulu Önder'imizin liderliği altında on iki yıldır bıkmadan, yorulmadan savaşıyor, uğraşıyor ve her türlü engelleri aşarak, zorlukları yıkarak güzel yurdumuzu bayındır hale getirmek, büyük ulusumuzu güçlendirmek, aydınlatmak için ulusça elbirliği ile çalışıyoruz... Ulu Önder'in yönetimi ve liderliği altındaki en önemli başarımız ise karanlık ve zulüm altında inleyen yurdun kurtuluşu ve Cumhuriyet rejiminin kurulmasıdır (Batı Yolu, Birinciteşrin 1935, 2-3).

2.c. 23 Nisan ve TBMM

Millî Mücadele dönemindeki müstesna günlerden olan ve Türk milletinin adeta ayağa kalkışının simgesi diyebileceğimiz TBMM'nin açılışı ile alakalı da dergide birçok yazı yer almıştır. Bu yazılarda, 23 Nisan 1920 tarihinin öneminden bahsedilerek bu günün Türk milleti için ifade ettiği mana dile getirilmeye çalışılmıştır. İlk sayıda yer alan bu niteliğe haiz bir yazıda bu gün şu şekilde tasvir edilmiştir (Batı Yolu, 23 Nisan 1935, 3):

"Bugün Türk göklerinin kara bulutlardan sıyrıldığı gün, ölüm rüzgârlarının dindiği gündür. Bugün can veren ilk yaz rüzgârları esmeğe başladı. Dağlar yaşlı tüllerini attılar. Vadilerin benzine kan geldi. Kuşlar ötüşmeye başladılar. Bağrı yanık topraklar, ölmeyen ve ölmeyecek olan Türk ulusunun nisan yağmuru gibi dökülen sevinç yaşları ile ıslandı. Çünkü 23 Nisan 1920'de Türk kamutayı açıldı. O yüce kamutay Kurtuluş Savaşı'nın başkomutanını seçti. O ulu kamutaydan da her Türk'e hakkını veren Cumhuriyet güneşi doğdu. Türk yarattığı eserler ile doğu ülkelerine örnek, batı eline de bir ibret oldu. Sosyal kanunu, ulusal ekonomi ve endüstri kanunlarını o yarattı. Türk kadınına ün ve ışık veren, Türk kadınına erkekler ile aynı hakka ulaştıran yine o yüce kamutaydır. Türk kamutayı, her vakit Türk ulusunun dileklerinin yaşayış ve önürmesinin kaynağı oldu. Bundan sonra da böyle olacaktır."

Sonuç

Halkevleri, yapılan inkılaplar ile cumhuriyet ideolojisini topluma benimsetmek amacıyla açılmıştır. Bu doğrultuda halkevleri, imkânları ölçüsünde yayıncılık faaliyetinde bulunarak kitaplar ile süreli yayınlar yayınlamışlardır. Yerel basının gelişmesini olumlu yönde etkileyen bu faaliyetlerden de bilhassa süreli yayınlar ayrı bir önem arz etmiştir. Çünkü halkevleri, süreli yayınları vasıtasıyla yaptıkları çalışmalarını halka duyurdukları gibi yerel değerleri de gelecek kuşaklara aktararak yaşamasını sağlamışlardır. Kırklareli Halkevi de 1935-1936 yılları arasında Batı Yolu adıyla 8 sayı çıkan bir dergi neşretmiştir. Bu bilgiden de anlaşıldığı üzere derginin yayın hayatı kısa sürmüştür. Derginin yeniden çıkarılması yönünde zaman zaman teşebbüste bulunulmuş ise de İkinci Dünya Savaşı'nın neden olduğu zorluklardan dolayı mümkün olmamıştır.

Kırklareli Halkevi dergisi, Kırklareli'nin coğrafi konumuna vurgu yaparcasına "Batı Yolu" adıyla neşredilmiştir. Bu özellik diğer halkevi dergilerinde de görülmektedir. Halkevi dergilerinde göze çarpan bir diğer husus da aylık olarak yayınlanmış olmalarıdır. Nitekim Batı Yolu da, her ne kadar ilk sayılarda buna pek uyulmamış olsa da aylık periyotta çıkarılmıştır.

Batı Yolu da, diğer halkevi dergileri gibi yerel kültürel değerlerin gelecek nesillere aktarılmasının yanı sıra halkevinin faaliyetlerinin vatandaşlara duyurulması amacıyla yayınlanmıştır. Bunda da büyük ölçüde başarılı olunmuş ve şehir ile bölgeye özgü birçok kültürel değere yer verilmek suretiyle gelecek nesillere aktararak yaşaması sağlanmıştır. Ancak derginin kısa süren yayın hayatından dolayı etkisi de sınırlı olmuştur. Bununla birlikte Batı Yolu, Kırklareli yerel basınının gelişimi açısından önemli bir deneyim olduğu gibi burada yazı yazan bilhassa gençler açısından da önemli bir okul işlevi görmüştür. Sonuç itibarıyla derginin, Kırklareli tarihi başta olmak üzere Cumhuriyet dönemi basın tarihi ile halkevlerini çalışacak araştırmacılar açısından önemli bir kaynak olduğu söylenebilir.

Ek: Derginin Bibliyografyası

(Bibliyografyada dergideki imlaya sadık kalınmıştır.)

Sayı: 1 (Nisan 1935)

- K. Konuralp, Bir Yoldan Altıoka, s.1-2.
İsmet Zorluhanlı, Batı Yolu (Şiir), s.2.
Vefik Sözen, 23 Nisan, s.3.
Hayri, Geçmişin Çocukları; Bugünün Çocukları, s.3-4.
M. Uluğ Turanlıoğlu, Akmak İstiyor! (Şiir), s.4.
Dr. Hamid Şakir, Esenlik Öğütleri: Çocuk Esenliği, s.5-6.
Halide Nusret Zorlutuna, Çocuk, s.6-7.
Hayri, Küçük İsmail, s.8.
S. Yücesoy, Musiki Tekniği: Her Telden Söyleyemiyelim, s.9.
Hayri, Monolog: Kırık Not, s.9-10.
A. Coşkun Yanardağ, Batı Yolu Yolcuları, s.10.
Ali, Bayramımız Kutlu Olsun, s.10.
Şerif Baykurt, 23 Nisan Sabahı, s.11.
Arif Necib Kaskatı, Batı Yolu Sayın Yolcularına, s.11.
Kırklareli Halkevinin Nisan Ayı İçinde Gördüğü İşler, s.11.

Sayı: 2 (Mayıs 1935)

- K. Konuralp, Ulusal Türk Devriminin Tarihi Günlerinden Dokuz Mayıs, s.1-3.
Oğuz Kazım Altıok, Kağrı Gıcırtiları, s.2.
H. N. Zorlutuna, Yunus Emre, s.3-6.
Hayri, Kırklareli'nde Tarihi Araştırmalar: Binbir Oklu Ahmed, s.6-7.
Hastanede Akşam (Şiir), s.7.
Vahit Lütfi Salcı, Halk Türküleri Musikisi, s.8-9.
Kezban, Kezbandan Çobana (Şiir), s.9.
Turgud Günsavoğlu, Orman ve Balta, s.10.
Kemal Tanyoldaş, İçimde Yanan Bir Ateş Var... (Şiir), s.10.
Şerif Baykurt, Doğruluk (Şiir), s.11.
H. Özberk, Doğan Gün (Şiir), s.11.
H. Yücel, Türküm, s.12.
Ruhi Orbay, Bana Ne? Yok Arkadaş!..., s.12.
Vefik Sözen, Köy ve Köylü, s.13-14.
S. Yücesoy, Bir Hece (Şiir), s.14.
A. Coşkun Yanardağ, Gençler, Köy Bizi Bekliyor, s.15.
Bu Ay İçinde Olub Bitenler, s.16.
Çocuk Esirgeme Kurumu'nun Müsameresi, s.16.
İlkbahar At Koşulları, s.16.
Konuşmalar: Arif Necib Kaskatı'ya, s.16.
Teşekkürlerimiz, s.16.
Yanlış Doğrultması Mürettib Yanlışı, s.16.

Sayı: 3 (Birinciteşrin 1935)

- Büyük Bayramımız: 29 Birinciteşrin 935, s.1.
K. Konuralp, Ulusal Devrimimiz, s.2-3.
Oğuz Kazım Altıok, Süngüm (Şiir), s.2.
A. R. Dursunkaya, Gittiğimiz Yol, s.3-4.
Vahit Lütfi Salcı, Halk Musikisi ve Türküleri-2, s.5-6.
Hayri, Kırklareli'nin Tarihsel Bucaklarından: Kaynarca, s.7-8.
İ. Zorluhanlı, Hoşçakalm!..., s.8.
Dr. H. Şakar, Trahom Hastalığı, s.9.
Dil Devrimimiz, s.10, 12.
H. Baykoca, Gelecek Zaman Savaşlarında: Zehirli Gaz Tehlikesi, s.11-12.

Sayı: 4 (İkinciteşrin 1935)

- A. R. Dursunkaya, Genel Espekterimiz General Kazım Dirige, s.1-3.
T. Kuşçuoğlu, Ağaçları Sevelim, s.4.
Hüsni Baykoca, Sosyal Cemiyetlere Yardım Herkes İçin Vatanı ve İnsani Bir Borçtur, s.5.
Halide Nusret Zorlutuna, Memleket Meselesi (Şiir), s.6-7.
Hayri, Kırklareli'nin Tarihsel Bucaklarından: Lüleburgaz, s.7, 12.
İlimizde Kültür İşleri, s.8.
Mukaddes Altıok, Dulun Bağçesi (Şiir), s.9.
Hüsni Baykoca, Harp ve Barış Zamanında Zehirli Gaz, s.9-10.
Göçmen Kızı, s.11, 16.
M. K., Nüfusumuzun Sağlığı, s.12-14.
Vahit Lütfi Salcı, Halk Musikisi ve Türküleri-3, s.15-16.

Sayı: 5 (Birincikânun 1935)

- F. Ü., Yolumuz, s.1-2.
A. R. Dursunkaya, Yurtseverlik ve Bayram, s.3.

Kırklareli'nde Işıkların Maskelenmesi (Saklanması) Talimi Hakkında Beyanname, s.4.

Hayri, Satılık Kız, s.5-7, 15.

İsmail Tamer, Kara Bahtım, s.6.

Türk Tarih Kurumu, Yurtdaşı!, s.8.

Hüsnü Baykoca, Zehirli Gazların Taksimi ve Gözyaşı Getirenlerin Gözlere Yaptığı Tesir İle Korunma Çareleri ve Tedavisi Usulleri, s.9-10.

Hüsnü Baykoca, Kültür Alanında Çalışmalar, s.11-12, 16.

Edirne ve Yöresi Eski Eserleri Sevenler Kurumu, s.13-15.

Annelere Öğüt, s.15.

Reşat Nuri Bayramoğlu, Sefaletin Kendisi (Şiir), s.16.

Sayı: 6 (İkincikânun 1936)

K. Konuralp, Halkevlerine Karşı: İdemenlerimizin Ödevi, s.1-3.

M. K., Nüfusumuzun Sağlığı, s.3-6.

F. Kuşçuoğlu, Çiftçimizin Durumu ve Onlara Düşen Ödevler, s.6-7.

Hayri, Kırklareli'nin Tarihsel Bucaklarından: Karışdıran..., s.8-9.

Vahit Lütfi Salcı, Halk Musikisi ve Türküleri-4, s.9-11.

Mehmet Hilmi, Acun ve Türk, s.10.

Hüsnü Baykoca, Aksırtıcı Gazlar, s.11-12.

Hayri, C.H.P. İspekteri B. Alaettin Tiritioğlu ile Toplu Bir Görüşme, s.13, 16.

Dr. Hamit Şakar, İçki Belası, s.14-16.

Bağcıların En Büyük Düşmanlarından Biri Daha, s.16.

Özür Dileme (Önceki Sayı ile Alakalı-Arka Kapağın İç Kısmında).

Sayı: 7 (Şubat 1936)

Kemal Batu, Köy Davası ve Trakya, s.1-3.

Batı Yolu, Kutlu Olsun, s.2.

K. Konuralp, 19 Şubat, s.3.

Vahit Lütfi Salcı, Halk Musikisi ve Türküleri-5, s.4-6.

M. Uluğ Turanlıoğlu, Öğretmen (Şiir), s.7.

Garp Edebiyatı: Azadenin Mezarında, (Çev. Z. Taşlıkılıoğlu), s.8.

Hüsnü Baykoca, Boğucu Gazlar, s.9.

Trakya Mıntıkasında Ağaçlanma Talimatnamesine Göre Dikilecek Fidanların Dikme Usulleri, s.10-11.

Dr. Hamit Şakar, Frengi ile Fuhuş Ne Zaman Başlamış, s.12-14.

Soyadı Alalım", s.14.

M. Uluğ Turanlıoğlu, Namık Kemal, s.15-16.

Sayı: 8 (Mart 1936)

Dursunkaya, Yurtdaş Türkçe Konuş!, s.1.

K. Konuralp, Milyonlar Karşısında, s.2-3.

H. Yücel, Yasak!, s.2.

Dr. Hamit Şakar, Frengi ile Fuhuş Ne Zaman Başlamış-2, s.4-5.

A. Rıza Dursunkaya, Köy Kanunu ve Şehirlerimiz!, s.5-6.

Celal Akgün, Akın (Şiir), s.6.

Vahit Lütfi Salcı, Halk Musikisi ve Türküleri-6, s.7-9.

Hayri, Orman İşlerimiz, s.10-11.

Türkiye Genel Kimyager Konkmu Dergisi, s.11.

Gürsu, Tanınmayan Analar, s.12, 14.

Destancı, Ulusal Destanlar-1, s.13-14.

KAYNAKÇA

Sürekli Yayınlar

Özdilek (1940)

Resmî Gazete (1951)

Trakya'da Yeşilyurt (1935-1939)

Ülkü (1933)

Kitaplar-Makaleler

103 Halkevi Geçen Yıllarda Nasıl Çalıştı (1936). Ankara.

Akyol, Yaşar (2008). *İzmir Halkevi (1932-1951)*. İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

CHP Halkevi Öğreneği (1935). Ankara.

Çeçen, Anıl (2000). *Atatürk'ün Kültür Kurumu Halkevi*. İstanbul: Cumhuriyet Yayınları.

Çanak, Erdem (2013). Çukurova: Adana Halkevi Dergisi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.22, S.1, s.139-159.

_____ (2015a). Menemen Olayı'nın Adana Basımına Yansımaları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.39, s.280-291.

_____ (2015b). İçel: Mersin Halkevi Dergisi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.21, s.219-258.

_____ (2016a). Atatürk'ün Yurt Gezilerine Bir Örnek: 1930-1931 Gezisi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.23, s.128-178.

_____ (2016b). Mersin Halkevi ve Faaliyetleri (1933-1951). *Tarihin Peşinde*, S.15, s.55-93.

Halkevi Çalışma Talimatnamesi (1940). Ankara.

Karaer, İbrahim (1992). *Türk Ocakları (1912-1931)*. Ankara: Türk Yurdu Neşriyatı.

Olgun, Kenan (2008). *Yöresel Kalkınmada Adapazarı Halkevi*. İstanbul: Değişim Yayınları.

Sarıncı, Yusuf (1994). *Türk Milliyetçiliğinin Tarihi Gelişimi ve Türk Ocakları (1912-1931)*. İstanbul: Ötüken Yayınları.